

Z a t w e e f c h u A w i s c h.

Nr. 18. Zettortdeenâ imâ Mei 1841.

J a u n a s i n n a.

No Birschumuischas. Laifs buhs, muhsu awischu lassitajeem atkal kahdu sinnu doht no muhsu draudses. Paldees Deewam seema pagallam, deeninas paleef filtas un arraju firde preezajahs pee saweem lauku darbeem. Gruhts laifs mums bija — un wehl irr — bet tomehr waffarâ weeglaki zeeschams ne kâ seemâ. Meh's wairak rudsu effam iskuhufchi, ne kâ 1839tâ gaddâ, un tomehr wiffur maises truhkst. Kur tahds truhkums zehlees? Aispehnais gads ap ehde, tâ fakkoht, jaw papreeksch pehrnaja gadda rudsus. Laudis nehme papilnam no magasihnes, un ruddent tas bija atdohdams, un arroda mas maises palikke. Meeschi bija gan drihs wiffur flikti, grikki pawiffam ne isdewahs, tâ bija jadsihwo no rudseem ween. Lai Deews fwehti scho gadd muhsu laukus, ka leelus parradus warram makfaht. — Pee lohpu barribas naw nekahds truhkums — neds pee salmeem, neds pee seena — jebfchu gan dauds tappe maitahs un aisnefts. Arri ar zilweku wesselibu labbi gan eet. Muhsu draudse lihds schim irr peedsimmufchi 80 behrni un mirruschi 34 zilweki. Puhpolu-fwehtdeenâ tappe eefwehtiti un pirmureis pee Deewgalda peewesti 103 puischi, winnu starpâ bija 84 kas skaidri grahmatâ lassa, 20 kas raksta. No teem 499 gohdigeem zilwekeem, kas brandwihnu wairs ne dserr, neweens irr atkapis no sawas labbas apnefschanas, zil meh's effam dabbujufchi sinnaht. Scho gadd atkal 26 jaunekti to paschu apnehmufchees un wehl kahdi 30 kluffnam to paschu Deewam irr soblijufchees. Lai Deews winnus stiprina tahdâ gohdigâ buhschanâ. Jaw kungi un faimneeki ar preeku un pateizibu manna fahrtibas fwehtibu pee sawas faimes, jo wairak meera, wairak prahtibas, wairak kristigas dsihwofchanas wiffur reds. — Semme wehl naw pawiffam atlaidufees, tikkai

arramu fahrtu — tapehz arri rudsu sahle wehl ne rahdahs ittin prische. Daugawa un muhsu masas uppes lihds schim ne irr dauds ispluhduschas, un leddus bes skahdes isgahjis. — Ar aitahm flikti eet, sprahgst wiffur, muischâ kâ mahjâs — to padarrija tas flapfch waffaras laifs, kas pehrn bija. Arri firgi wahrgst, un lohpi pee pilnas barribas ne dohd dauds peena. 6tâ April 1841. R.

• Weena stipra dwehsele irr atstahjufi sawu pihfchtu-nammu! Sestdeenâ preeksch Puhpolu-fwehtdeenâs, tai 22trâ Merz, nahwes-engelis Wezzumuischas wezzaku mahzitaju — J. C. G. Kraus — bes ilgas wahrgofchanas no schih's pasaules atraiffjis! Lab's strahdneeks no wezzu wezzas dsihwes kâ bes spehka nopuhsdamees ar tik fwehtigu nastu, sawus fakraftus auglus us debbes-mahjahm aisnefts! Leeldeenas atfwehtê pehz pufdeenas winnu no basnizas glabbaja. Deews jauku deenu bija dewis, tâ ka lihds ar nofkummufcheem sawejeem arri wiffa draudse warreja winnu us kappu palais, gohdigam dwehseles-gannam sawas beidsamas labbdeenâs atdohdama, ir israudadamees tahdas schkirfchanas gruhâ briedi.

Wihlam aisgahjufcham dauds ne truhke no 84 gaddeem. Scha tehws bija dsihwojis Piltene par skohlas-turretaju — pee winna arri nelais papreeksch mahzijahs. Kad tehws jaunam nomirre, tad tas tuhlist pehz tam tikke gahjis Zelgawas augstâ skohlâ. Zufcha roh-ziba jaunekli speede turpatt zittus masus behrnus mahziht. 19 gaddus wez's winsch aisgahje us Wahzsemmi par mahzitaju studeereht un pahr 3 gaddeem dewahs us tehwa-semmi atpakkal. Geksch 10 gaddeem treijds muischneeku namnâs par behrnu mahzitaju bijis, winsch pehz Deewa scheligas nolifschanas tikke Wezzumuischas kir-

fpehlè par dwehseles = gannu un draudses = mah-
 zitaju uszeltè. Parwiffam winsch pahri pahr
 50 gaddeem fawu ustizzetu ammatu pa gohdam
 waldijis. Winna tehwozis — Preis fauzams —
 arri turpatt par mahzitaju bija — — scha jau-
 naku meitu winsch apnehme par laulatu drau-
 dseni. Tas wiffumihlais Deews schohs laula-
 tus draugus ar mihlestibas = faitehm lihds pa-
 scham gallam laimigi un jauki farweenojis un
 apfwehtijis ar 4 behrneem. Pats pirmais irr
 Wezzumuischas zeenigs mahzitajs; mahfa dsih-
 wo pee winna klah; treschais bija dehs, tas
 jaw Deewa preefschà — zettortais irr wirfneeku
 fahrtà Reisara deenest. — Melais tohti us-
 dsinnigs buhdams, ne ween ispehjis mahzitaja
 ammatu leelai draudsei par fwehtibu walkaht,
 bet tèkkaht wehl 45 jauneklus no augstajam
 dsihwes fahrtam derrigas sinnas ismahziht.
 Bauskas aprinkim winsch par prahwestu 10
 gaddus bijis, kalabbad wezzais tehws ne ap-
 niffe ir zittu draudsu buhschanu pahrraudsiht un
 prahwesta peenahkamas darrischanas augstai bas-
 nizas teesai par patifschanu mohdrigi paschkirt.
 Jaw 9 gaddi atpakka ka winnu par Konsi-
 storialrahtu apstiprinaja un atkal diwi gaddi ka
 zeeniga waldischana winnu pagohdinaja ar fweh-
 tas Unnes fruhfchu = sismi, kahdu Reisars schel-
 ligi nowehle brunneneekeem no treschas schirras
 walkaht. Dhtra gohda = sime winnam fennak
 eedohhta, no ta laika, kad Kursemmes mahzitaji
 Pruhfchu = gaddam var peeminneschanu tahdu
 bija dabbuschi. Kaut apzeenihis ar gohdu,
 baggats eefsch gudra padohma, stiprs eefsch gar-
 rigeem spehkeem, winna mihliba un laipniba
 tomehr tik leela bija, ka winsch nekahda laika
 tihfchi gribbejis prett kautkurru lepni uspuhstees.
 Pasemmigs prahts winnu ne parwiffam ne at-
 stahje, bet jo wairak usskubbinaja Deewu fir-
 nigi mekkaht un Jesus pehdahm tizzigi pakkaht
 dsihstees. „Kad apdohmaju“ — tà mehds patè
 fazzihht — „zif reis Deews manni no breefinahm
 isglahbis, behdu laikos ar tehwisfchu gahda-
 schanu eepreezinajis, uswarreschanu dewis pahr
 waidneekeem, no launahm deenahm manni is-
 rahwis — un tà par manni gahdajis, ka patè

ne buht ne dohmajs: — — tad paseminojohs
 lihds pihschteem mannds zeltos un manna tiz-
 ziba eefsch Deewa tehwischkas mihlestibas irr
 tik stipra un pastahwiga, ka ehka us atmins
 kalna taifita!“

Tas Kungs lai nu kohpj winna dwehsele; lai
 fanemm laipnigi, fazzidams: Tawa tizziba bija
 leela! Lai tewim noteek ka tu effi tizzejis! Tahda
 wihse Winna gawilefchanas un pestifchanas
 bals jaw attkann eefsch to taifnu dsihwofkeem
 — — muhsu Alleluja derr tik jaw pee apdoh-
 migas fataifischanas, kaleht schè eefsch gruhdas
 pafauls stary walgeem eimam! *****

• Kalabbad tà?

Umburg pilfsatà diwi darba wihri us plazzi
 stahweja, un kas tohs eeraudfija, peeminneja
 ta Kunga wahrdu: „bet ap to weenpadefnitu
 stundu winsch isgahje, un atradde wehl zittus
 bes darba stahwofschus, un us teem fazzija: ko
 juhs schektan wiffu deemu bes darba stahweet?
 Tee us winnu fazzija: neweens muhs derrejis.“
 — Jo skulbis patlabban taifijahs pufdsdeemu swan-
 niht, un wiini arweenu wehl gaidija, lai kahds
 nahktu winneem fazzihht: nahzeet lihds, es jums
 dohschu zif peenahkabs.

Un kad pulksten diwpatèmitos to leelu pulk-
 steni eewilke Mikkela tohrni, weens darba wihrs,
 Klahws wahrda, zeppuri nonehme un Deewu
 luhdse. Ne sinnu fazzihht, woi buhs Muhsu tehws,
 jeb zittus kahdus labbus wahrdu luhdsis, jo luh-
 pas gan kusteja, bet balsi winsch ne islaide. —
 Bet ohtris zeppuri galwa pamette, un fazzija:
 „kam to man wajaga darriht, kad wezzais pulk-
 stens tur augfcham ruh. Woi daksinsch par
 mannu galwu ko istaifihis, kad gribbehs semme
 nahkt, un woi putni par to behdahs, kad grib-
 behs ko istaifis? Tu gan redsefi Klahw, tew
 kahdureis us degguni tà gaddifecs, ka Tobis
 jafam appafsch besdeligas ligfchas.“ — Klahws
 tik ween atteize: „redsefchu, zeemin, redsefchu!“

Winsch arri ne buhtu warrejis dands wahr-
 dus preffim fazzihht. Jo tuhdat mass wezzigs
 kungs winnu usrunnaja un fazzija: „woi tu

gribbi ar man libbs nahkt? es tew darbu doh-
schu un malkaschu zil peenahkabs.“ — Klahws
tuhdat gahje libbs. Tad wezzais funks eedams
wehl atgreesahs un fazzija: „bet es ne warru
eeredseht, kad manni maises behrni prassa: ka-
labbad ta?“ Un Klahws teize: „ka juhs grib-
bat. Man arri ne tihl dauds mehli kustinahst un
waizahst.“

Winni gahje un gahje, neweenu wahrdu run-
nadami, zaur pilsfata wahrteem zaur, libbs pee
leela zuffura fabrihka tappe. Un kad Klahws
tur pulku malkas eeraudsiija, winsch sawa prah-
ta dohmaja: nu paldees Deewam, nu man wairs
darba ne truhks.

Kahdu gaddu apfahrt, warr buht arri ilgaki,
winsch tur bija malku sahgejis un skaldijis, tad tas
funks winnam fazzija: „Klahw! tew irr garsch
zelsch, ikwaffarods mahjas eijoht, un ikrihtods at-
nahsoht. Tu warri eet tur manna dahrsa namma
dshwoht, ar seewu un behrneem, es tew to ruhmi
par wolti dohmu.“

Un kad Klahws bija kahdu gaddu dahrsa nam-
ma atstahwejis, tas funks atkal winnam faz-
zija: „Klahw, waktineeks irr naggus baddijis,
un aismirfiss labdeenu doht. Tu warri winna
weeta palift.“

Un atkal par gaddu tas funks likke krusstam
zaur sawu leelu dahrsu augstu muhri muhrecht,
un namminsch palikke weena puffed, fabrihks
ohtra. Bet neweens drihksteja prassih: kalab-
bad ta? Pats funga brahlis mutti turreja. Un
seewa ne warreja winnu kaitinaht, jo winsch ne
bija prezzejees. Gan nu Klahwam leels lih-
kums bija jamett, kad gribbeja pee seewas pahr-
eet, bet nei winsch prassija, kalabbad ta, nei
winsch to likkabs mannijis.

Un pehz tam tas funks nomirre, kam tas zuff-
ura fabrihks peederreja. Un kad winna testa-
menti lassija, tad tur tahdi wahrdi raddahs rak-
stii: „tapatt es Klahwam, sawam waktineekam,
atwehlu sawu pufs dahrsu ar to namminu winn-
pufs muhra. Ja mans brahlis to wehl gribb
par waktineeku paturrecht, tad lai winsch leel
durwis islaust muhri. Ja ne, tad winnam
buh Klahwam tuhstoschus rubbulus ismakfahst.

Es gan ne dohmaju un ne zerru, ka Klahws
prassih, kalabbad ta? Bet ja winsch tatschu
gribbetu sinnaht, kalabbad es winnu esnu pee-
nehmis, tad lai winnam ta noteiz: es to Klahwu
talabbad par malkas zirteju nehmu, kad es re-
dseju, ka winsch Deewu luhdse. Ja toreisi winna
beedris buhtu Deewu luhdsis, un winsch zeppuri
galwa turrejis, tad es to ohtru buhtu derrejis,
un ne winnu. To zittu winsch gan pats sin-
nahs.“ — F. N.

Teesas fluddinaschanas.

Lai ebital-prazesse pahr tabs no teem nelaika Berg-
manla laulateem laudim atstahst mantas irr Dohbe-
les aprinka teesa terminu us to 16tu Mei f. g. nolik-
fusi to dallischanas-spreedumu fluddinaht; kas wis-
seem teem, kam pee schihs leetas kahda dalliba, tohp
sinnamu darrihts. Jalgawa, 8ta April 1841. 2
(Z. S.) Meeraspreedejs von Derschau.
(Nr. 766.) Sekretehrs R. Blaese.

Us pawehleschanu tabs Keiserikas Majesteetes,
ta Patwalbineeka wiffas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c.,
tohp no Waldegahles-Skehdes pagasta teesas wiffi tee,
kam kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee
teem Waldegahles fainneekem: Wezzindiu Prizza,
Tuhku Lohma, Seltu Furra, Wehdu Fanna, Zah-
kullu Ansa, Kalna-Pohku Undscha, Leijas-Pohku
Prizza un Lohschu Furra, un pee teem Skehdes fain-
neekem: Lapkalanu Furra un Nuffu Undreja, kas
inwentariuma-truhkuma, magasihnes-parradu un ne-
spehziabas deht sawas mahjas muishas waldischanai
atdewusch, un pahr kurru mantahm konkurse spreesta,
usaiziniati, diwu mehneschu starpa, prohti libbs 19tu
Juhni f. g. pee schihs pagasta teesas peeteiktees, jo
wehlat neweenu wairs ne klausih. Waldegahles-
Skehdes pagasta teesa, 19ta April 1841. 3
(Z. S.) Frik Frei, pagasta wezzakaie.
(Nr. 93.) F. Wallewicz, pagasta teesas ffrihweris.

No Baldohnes Krohna pagasta teesas tohp wiffi tee,
kam kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee ta
Baldohnes Grundu fainneeka Mahrin Turka, pahr
kurru mantu konkurse spreesta, usaiziniati, ar sawahm
prassischanahm libbs 21mu Mei f. g., kas par to wee-
nigu un islehgshanas terminu nolikt, scheid peeteik-
tees un teesas spreedumu sagaidiht. Baldohne, 29ta
Merz 1841. I
(Z. S.) +++ Jakob Skabulowski, pagasta wezz.
(Nr. 83.) W. Helms, pagasta teesas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas buhtu pee ta Sprigantumuischas fainneeka Vuku Zndrika Pulke, tohp usaizinati, lihds 7tu Zuhni f. g. scheid peeteiktees. Krohna Behrsmuischas pagasta teefa, 16tâ April 1841. 3

(Nr. 182.) ††† Janne Kebbe, peefehdetais.
 Alf. Penz, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas buhtu pee ta Sprigantumuischas Wezz-Kempu fainneeka Janna Kunstmann, tohp usaizinati, lihds 10tu Mei f. g. scheid peeteiktees. Krohna Behrsmuischas pagasta teefa, 16tâ April 1841. 2

(Nr. 184.) ††† Janne Kebbe, peefehdetais.
 Alf. Penz, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas buhtu pee ta Kreijsmuischas fainneeka Wuhdu Anfa Behlmann, tohp zaur scho usaizinati, lihds 21mu Zuhni f. g. scheid peeteiktees. Krohna Behrsmuischas pagasta teefa, 22trâ April 1841. 3

(Nr. 203.) ††† Anfs Klaweneek, peefehdetais.
 Alf. Penz, pagasta teefas ffrihweris.

No Krohna Engures pagasta teefas tohp wiffi tee, kam taisnas prassifchanas buhtu pee ta pee Krohna Uggunumuischas peederriga fainneeka Purru jeb Jaunsemmu Lohma Kalkmann, pahr kurra mantu magafihnes un zittu parradu dehl konkurse spreesta, usaizinati, diwu mehneschu starpâ pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaſ neweenu wairs ne klausihš. Engures pagasta teefa, 8tâ April 1841. 3

(Nr. 135.) ††† Getsche Nikkel, pagasta wezzakais.
 U. Haertel, pagasta teefas ffrihweris.

No Uppedmuischas pagasta teefas tohp wiffi manti-neeki ta nomirruscha Uppedmuischas fainneeka Ferdinand Turke, kâ arri wiina nomirruschas feewas Trihne Turke, usaizinati, pufsobtra mehnescha starpâ, prohti lihds 31mu Mei f. g., pee schihs pagasta teefas peeteiktees un to mantas-dallifchanu sagaidiht; ar to pamahzifchanu, kâ teem, kas ne peeteiktohs, wehlaſ buhs kluffu jazeefch. Uppedmuischas pagasta teefa, 19tâ April 1841. 3

(Nr. 16.) ††† Janne Krautsche, pagasta wezzakais.
 Schwandenberg, pagasta teefas ffrihweris.

Kam kahdas taisnas parradu prassifchanas buhtu pee ta lihdsfchinniga Rundales meſchafarga Weidu Jehlaba Stuhrit, tohp no Rundales pagasta teefas zaur scho fluddinaſchanu usaizinati, lihds 20tu Zuhni f. g. pee schihs teefas peeteiktees; ar to pamahzifchanu, kâ wiffus tohs, kas lihds wirspeeminnetam terminam ne buhs peeteikufchees, wehlaſ wairs ne klausihš, bet winneem muhschigu kluffuzeeſchanu usliks. Rundales pagasta teefa, 25tâ April 1841. 3

(Z. S.) ††† Jahn Muzzeneek, peefehdetais.
 (Nr. 73.) Heydtmann, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas buhtu pee ta zittkahrtiga Pobuſchas Deggufu mahju fainneeka Gewalt Behrſin, kas sawas mahjas neſpehziabas labbad atdewis un pahr kurra mantu parradu dehl konkurse spreesta, tohp no schihs pagasta teefas usaizinati, lihds 31mu Mei 1841 pee schihs teefas ar sawahm prassifchanahm peeteiktees; ar to pamahzifchanu, kâ tohs, kas lihds peeminnetai deenai ne buhs peeteikufchees, wehlaſ wairs ne klausihš. Pobuſchas pagasta teefa, 22trâ April 1841. 3

(Nr. 29.) ††† Anfs Laufmann, pagasta wezzakais.
 Günther, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas buhtu pee ta Abawas- (Kiuku-) muischas Zihruku fainneeka Janna Lerch, kas ar muischas w-hleſchanu sawas mahjas ſnohtam atdewis, tohp usaizinati, lihds 26tu Mei f. g., kas par to weenigu un iſlehgſchanas terminu nolikts, pee Irlawas pagasta teefas peeteiktees. Kas pehz ſchi termina peeteikſees, ne taps wairs klausihš un ſaudehs ſawu teefu. Grendſches-Irlawas teefas nammâ, 24tâ Merz 1841. 3

(Z. S.) Us pawehleſchanu:
 (Nr. 49.) Kollegien-Registrator E. Schrwald, pagasta teefas ffrihweris.

Zitta fluddinaſchana.

Kas gribb frohgu us arrenti nemt, pee ka 15 puhruweetas ſehjuma ſatrâ laukâ, plawas, kâ warr baggati pahrtikt, un us frohdsneeka prezzi, tas lai peeteizabê Salnarasmuischa (3 juhdses no Schaggares pee Krohpju neestina). Arrenti warr dabduht us jif gabdeem patihl par 70 rubl. ſubr., puſſi us Jurgeem, puſſi us Nikkeleem us preelſchu maſſajamus. 3

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas gubernumentu argſtas waldischanas puffed: Waldischanas-rahts U. Weittler.